

Norges miljø og biovitenskapelige universitet

Handelshøgskolen

Eksamen i: **ECN 122 – Introduksjon til makroøkonomi II**
Mandag 16. mai 2022, kl 14:00-17:30 (3,5 timer)
Dette er oppgavene for **del 1 (fleirvalg)**

Verktøy: **Alle, men krever individuell besvarelse uten hjelp fra andre**

Fagansvarlig: Eirik Romstad. Tekniske problemer på eksamen meldes IT (tlf. 6723 0555)

Ekstern kontrollør av oppgaveteksten: Bjarne Ytterhus, Handelshøyskolen BI

Les instruksene under nøye:

- Eksamen har tre hoveddeler (poeng og anbefalt tid i parentes): (1): 30 fleirvalgsspørsmål (30 poeng, maks 70 minutt), (2) fem grafiske analyser (20 poeng) og (3) fem analytiske spørsmål (50 poeng). **Totalt antall poeng er 100.**
- Del 1 omfatter 30 fleirvalgsspørsmål med tilfeldig rekkefølge og orden på svaralternativa.
- **Marker for valgt svaralternativ – kun et svaralternativ per spørsmål. Hvert spørsmål teller 1.0 poeng. Det er ikke fratrukk for feil svar på et spørsmål.**
- Del 2 og 3 kommer som egen samla del når du er ferdig med denne delen (del 1). Når du har åpna del 2 og 3, kan du ikke gå tilbake til del 1 (denne delen)
- **Når du har sendt inn del 1, kan du gå til del 2 og 3 i WiseFlow med følgende forbehold: Oppgaveteksten for del 2 og 3 åpner først kl 14:10.**

Lykke til!

DEL 1: Fleirvalg (30 POENG – ETT svaralternativ – verdt 1 poeng)

1. Handlungsregelen sier at:
 - a. Overskuddet fra petroleumsvirksomheten skal investeres internasjonalt
 - b. Man kan ikke overføre meir til statsbudsjettet enn tilførselen av midler til fondet. Slik opprettholdes forventningsverdien av fondet
 - c. **Man kan ikke overføre meir til statsbudsjettet fra Pensjonsfond utland enn at verdien til fondet forventes å bli opprettholdt**
 - d. Bruken av oljepenger i norsk økonomi må være liten nok til å unngå Hollandsk syke
2. Hollandsk syke innebærer at:
 - a. Statsbudsjettet er for ekspansivt slik at økonomien trues av inflasjon
 - b. Inntektene fra en ikke-fornybar naturressurs gjør at lønnsnivået blir for høgt
 - c. **Konkurransetsatt sektor i et land rammes av at landet overforbruker inntektene fra en ikke-fornybar naturressurs**
 - d. Inntektene fra en ikke-fornybar naturressurs gjør at egen valuta blir for sterk

3. Følgende er mest framtreddende ved et høgt BNP/innbygger:
 - a. Høgere velferd
 - b. Lågere velferd
 - c. Lågere arbeidsløyse
 - d. Høgere potensiell velferd**

4. BNP for en åpen økonomi som skiller mellom tilbud og etterspørsel skrives ofte som:
 - a. $Y = C + I + G + NX$
 - b. $Y = C + I + G + Q - X$
 - c. $Y + Q = C + I + G + X$**
 - d. $Y = \text{Arbeidsinntekt} + \text{kapitalinntekt} + \text{renteinntekt fra utlandet}$

5. Kapitalintensiteten, $k = K/L$, er sentral i:
 - a. Kapitalmarkedene
 - b. Solowmodellen**
 - c. Modeller for endogen vekst
 - d. K - og S -sektor-rammeverket

6. Optimal fordeling av investering i humankapital og vanlig produksjonskapital skjer når:
 - a. Humankapitalen og den vanlige produksjonskapitalen utfyller hverandre best mulig
 - b. Den langsiktige vekstevnen i økonomien blir størst mulig
 - c. Det ikke er ledig produksjonskapital
 - d. Den marginale avkastninga ved siste krone investert i de to investeringene er lik**

7. En aktør har et *komparativt fortrinn* i forhold til andre aktører når:
 - a. Aktøren har lågere kostnader enn de andre aktørene
 - b. Aktøren har lågere alternativkostnader enn de andre aktørene**
 - c. Nettoeksporten er positiv
 - d. Det er mulig å senke egne produksjonskostnader

8. Produksjonsmulighetsområder viser:
 - a. Teknisk effektiv produksjon
 - b. Økonomisk effektiv produksjon
 - c. Mengder for fleire produkt som kan produseres med en gitt ressursinnsats**
 - d. Geografiske områder der det er mulig å drive ulike typer produksjon

9. Ginikoeffisienten måler:
 - a. Graden av ulikhet i et samfunn**
 - b. Vekstevnen i en økonomi
 - c. Faren for at en resesjon (lågkonjunktur) skal oppstå.
 - d. Sosial bærekraft i en økonomi

10. Høg sosial mobilitet innebærer at:
 - a. Arv og bakgrunn er bestemmende for sosial tilhørighet
 - b. Flyttemønstre bestemmes av sosial bakgrunn
 - c. Kostnadene med å skifte sosial klasse er høge
 - d. Det er lett å skifte sosial klasse**

11. Restriktiv finanspolitikk innebærer at:
 - a. $T > G$
 - b. $T < G$
 - c. Styringsrenta auker
 - d. Reservekravet strammes inn

12. Aukene prisvekst og renter indikerer ofte en:
- Økonomi som er i vekst
 - Økonomi som krymper
 - Høskonjunktur**
 - Låskonjunktur
13. Et vanlig kjennetegn ved låskonjunkturer er:
- For høge lønninger
 - For høge renter
 - Feilslått finanspolitikk
 - Sviktende etterspørsel**
14. NAIRU viser:
- Den lågeste arbeidsløysa som ikke gir sterk pris- og lønnsvekst**
 - Den gunstige virkninga for en økonomi som følge av moderat inflasjon
 - Den empiriske sammenhengen mellom inflasjon og arbeidsløysa
 - Utviklingen av inflasjon over tid.
15. Ricardiansk ekvivalens innebærer at:
- De marginale gevinstene for valgte omfang av makroøkonomiske virkemiddel er like
 - Effekten av ekspansiv finanspolitikk synker fordi skattebetalerne frykter framtidig auka skatter**
 - Grunnrenta, dvs. meiravkastninga fra høsting/utvinning naturressurser skal skattlegges likt
 - Økonomisk utvikling kommer fra sentrale likhetstrekk som åpen økonomi og rettssikkerhet
16. Blant disse har følgende forhold **vært minst viktig** for veksten i *BNP/innbygger* i Norge etter 1945:
- Marshallhjelpa
 - Olje- og gasssektoren
 - Omstilling
 - Norsk arbeidsmoral**
17. Arbeidsproduktiviteten kan enklest uttrykkes ved:
- Kapitalinnsatsen
 - Timelønna**
 - Inntektsskatten
 - Privatforbruket
18. Konsumfunksjonen i makro skrives ofte som $C = a + b(Y - T)$, der $Y - T$ uttrykker:
- Marginal konsumtilbøyelighet
 - Skattetrykket
 - Disponibel inntekt**
 - Basisforbruket
19. Likviditetsfella viser seg i konsumfunksjonen som en nedgang i:
- Marginal konsumtilbøyelighet**
 - Skattetrykket
 - Disponibel inntekt
 - Basisforbruket
20. Følgende virkemiddel er spesielt egna for at eldre arbeidstakere velger å fortsette i jobben:
- Høgere pensjonsalder
 - Bedre helsevesen
 - Fleksible arbeidstidsordninger for eldre arbeidstakere**
 - Fleire år i arbeid for å få full pensjon

21. En av de fire faktorene under bidrar til at verdien av den norske krona normalt svekkes:
- Overskudd på handelsbalansen med utlandet
 - Større uvisse i internasjonale markeder**
 - Høgere avkastning målt i kroner fra oljefondet (Statens pensjonsfond i utlandet)
 - Høgere rentenivå i Norge
22. Velferdsgevinstene ved internasjonal handel bygger blant anna på at følgende forutsetning er oppfylt:
- Flytende valutakurser
 - Fravær av toll og avgifter ved grensepassering
 - De innenlandske prisene endrer seg ikke som følge av handel
 - Deltakelse i handelen er frivillig**
23. Etterspørselskurva i et arbeidsmarked gjenspeiler:
- Arbeidsproduktiviteten**
 - Konkurransen i arbeidsmarkedene
 - Alternativverdien av tid til arbeidstakerne
 - Hvor lett det er for arbeidstakerne å omstille seg
24. Lønnskampmodellen framhever bl.a.:
- Virkningene av forventninger om arbeidsproduktivitet og inflasjon i lønnsforhandlingene**
 - Virkningene av lønnskontroll på sysselsettinga
 - Virkningene av endra samla etterspørsel i en økonomi som følge av endra disponibel inntekt
 - Likevekter i arbeidsmarkedene
25. Fallende renter og inflasjon indikerer ofte:
- God kontroll med den økonomiske utviklinga
 - En investeringsvennlig økonomisk politikk
 - Starten på en lågkonjunktur**
 - Starten på en høgkonjunktur
26. Ei av de viktigste erfaringene fra Koronakrisa er at:
- Økonomisk motkonjunkturpolitikk fungerer dårlig under store kriser
 - Ekspansiv pengepolitikk er viktigere enn ekspansiv finanspolitikk
 - Store offentlige satsinger er nødvendig når privat sektor feiler
 - Ekspansiv finans- og pengepolitikk kan dempe virkningene av omfattende kriser**
27. De **umiddelbare** økonomiske sidene ved koronakrisa kan best beskrives som:
- Et negativt etterspørselsjokk
 - Et tilbudsidesjokk fra restriksjonene som ble innført ved starten av pandemien**
 - Et resultat av treg respons i internasjonale markeder
 - Ei krise utløst av manglende beredskap
28. Norsk økonomi har klart seg bra under koronakrisa sammenlikna med mange andre land fordi:
- Smitten har vært låg
 - Tilliten til regjeringa har vært høg
 - Det har vært høg beredskap mot uforutsette hendelser som en pandemi
 - Økonomien har blitt tilført midler for å unngå stor nedgang i den samla etterspørselen**
29. Den viktigste langsiktige effekten på norsk økonomi av krigen i Ukraina er sannsynligvis at:
- Energiprisene auker
 - Inntektene fra olje- og gassektoren auker
 - Oljefondet faller i verdi**
 - Den norske krona styrker seg

30. Arbeidsløysa i februar var lågere enn ved starten av koronakrisa. Dette gir grunnlag for:
- a. Ingen endringer i den økonomiske politikken - norsk økonomi er grunnleggende solid
 - b. En meir ekspansiv penge- og finanspolitikk
 - c. **En meir restriktiv pengepolitikk som kanskje må følges opp av en meir restriktiv finanspolitikk**
 - d. Reduserte importrestriksjoner